

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Енергана“, Сомбор у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Број: 400-85/2022-04/23
Београд, 29. август 2022. године

Мисија

*Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром
управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.*

---

¹ Насловна фотографија достављена од стране субјекта ревизије

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања одређене су на основу резултата до сада спроведених ревизија финансијских извештаја и правилности пословања.

У до сада спроведеним ревизијама утврђене су неправилности у вези са планирањем, спровођењем и праћењем извршења јавних набавки, што указује на слабости и одсуство интерних контрола у вези са вршењем послова јавних набавки. Осим наведеног, уочено је да потраживања у пословним књигама јавних предузећа нису реално приказана и да се не предузимају адекватне мере за њихову наплату.

Циљ ове ревизије је да обезбеди довољно валидних података за оцену примене прописа из области јавних набавки и потраживања од купаца и давање препорука за унапређење пословања предузећа како би се обезбедило наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области која су биле предмет ревизије дате су препоруке које су усмерене на:

- 1) спровођење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама (две препоруке) и
- 2) евидентирање потраживања од купаца (три препоруке).

Резиме

Јавно предузеће „Енергана“ Сомбор (у даљем тексту Предузеће), у 2020. и 2021. години, није у потпуности применило одредбе Закона о јавним набавкама приликом спровођења поступака јавних набавки добара и услуга чија је укупно уговорена вредност 29,71 милиона динара:

- у седам поступака јавних набавки укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12,32 милиона динара, није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке.

- у шест поступака јавне набавке услуге агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17,39 милиона динара, Предузеће није у процењену вредност урачунало укупни плативи износ понуђачу односно није урачунало путне трошкове за ангазоване извршиоце.

Потраживања од купаца, евидентирана у пословним књигама у 2021. години у износу од 35,98 милиона динара, исказана су у складу са прописима.

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	6
1.1. Предузеће је донело и објавило план јавних набавки, интерни акт којим је уредило поступак јавних набавки и има запосленог службеника за јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама	6
1.2. У седам поступака јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12,32 милиона динара, Предузеће није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке.	6
1.3. У шест поступака јавне набавке услуге агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17,39 милиона динара, Предузеће није у процењену вредност урачунало укупни плативи износ понуђачу односно путне трошкове за ангажоване извршиоце	7
1.4. У три поступка јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности од 5.38 милиона динара, изјаву о непостојању сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку	7
1.5. Предузеће је евидентирало и извештавало о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама	8
1.6. Предузеће је у 2020. и 2021. години извршило набавку радова, добара и услуга у укупном износу од 330,3 милиона динара у поступцима за које је прописано изузеће одредбама Закона о јавним набавкама	8
1.7. Предузеће није вршило набавке радова добара и услуга без примене Закона о јавним набавкама, а за које није било прописано изузеће Законом о јавним набавкама у току 2020. и 2021. године	8
2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА	9
2.1. Потраживања од купаца евидентирана су у складу са прописима	9
2.2. Предузеће је извршило усаглашавање са купцима и обелоданило у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину неусаглашена потраживања на начин који није у складу са Законом о рачуноводству	9
2.3. Потраживања од купаца за услуге испоруке топлотне енергије формирана су по ценама утврђеним у складу са прописима.....	10
2.4. Предузеће је вршило остале услуге без ценовника усвојеног од стране органа Предузећа.....	10
2.5. Предузеће је у 2021. години фактурисало законску затезну камату на неблаговремене уплате доспелих потраживања	10
2.6. Предузеће је предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима	10
СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ	11
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	12
1. РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ	12
2. РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА.....	13

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	14
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	16
1. ПРЕДМЕТ РЕВИЗИЈЕ.....	16
2. РЕВИДИРАНИ ПЕРИОД ПОСЛОВАЊА	16
3. ИНФОРМАЦИЈЕ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	16
4. ОБИМ РЕВИЗИЈЕ, ОГРАНИЧЕЊА У ПОГЛЕДУ ОБИМА	17
5. КРИТЕРИЈУМИ	17
6. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	18
7. СТАНДАРДИ РЕВИЗИЈЕ ПРИМЕЊЕНИ У РЕВИЗИЈИ.....	18
V ПРИЛОЗИ.....	19
ПРИЛОГ 1 – ИНТЕРНА КОНТРОЛА И ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	20
1.1. ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА	20
1.2. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА	23
ПРИЛОГ 2 – ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	24
ПРИЛОГ 3 – ЈАВНЕ НАБАВКЕ	25
ПРИЛОГ 4 – ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА.....	37

І ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1.1. Предузеће је донело и објавило план јавних набавки, интерни акт којим је уредило поступак јавних набавки и има запосленог службеника за јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама

1.1.1 Предузеће је донело и објавило годишње планове јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама

Планови јавних набавки Предузећа за 2020. и 2021. годину, као и измене и допуне планова садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама.

Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину су објављени у законом предвиђеном року.

1.1.2. Предузеће је донело и објавило интерни акт којим се ближе уређује поступак јавних набавки

Предузеће је донело и на својој интернет страници објавило Правилник о ближем уређивању поступка јавних набавки.

1.1.3. У Предузећу послове јавних набавки обавља један сертификован службеник за јавне набавке.

Актом о систематизацији радних места, одређено је радно место за обављање послова јавних набавки, у складу са којим је запослено једно лице са стеченим сертификатом службеника за јавне набавке.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.2. У седам поступака јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12,32 милиона динара, Предузеће није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке.

1.2.1. У поступку ревизије, за седам поступака јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12,32 милиона динара, Предузеће није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке.

Предузеће није приказало доказе да је вршило испитивање и истраживање тржишта како би извршило проверу цена, квалитета, одржавања, периода гаранције и сличних карактеристика предмета набавке и утврдило процењену вредност јавних набавки.

У 2020. години, Предузеће није доказало да је вршило испитивање тржишта за услуге обезбеђења и чуварске службе процењене вредности 1,88 милиона динара, мобилне телефоније 960 хиљада динара, горива за возила 1,1 милиона динара и агенцијског запошљавања 3.32 милиона динара.

Наведено није у складу са чланом 64. став 3. у вези са чланом 16. став 1. тачка 1. старог Закона о јавним набавкама.

У 2021. години, Предузеће није приказало доказе да је вршило испитивање тржишта у поступку јавне набавке услуге замене вреловодних прикључака процењене вредности 2,05 милиона динара, набавке предизоловане цеви, процењене вредности 2,0 милиона динара и горива за возила процењене вредности у износу од 1,0 милиона динара.

Наведено није у складу са чланом чланом 29. став 1. у вези са чланом 41. став 1. новог Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.3. У шест поступака јавне набавке услуге агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17,39 милиона динара, Предузеће није у процењену вредност урачунало укупни плативи износ понуђачу односно путне трошкове за ангазоване извршиоце

1.3.1. У шест поступака јавне набавке услуге агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17,39 милиона динара, Предузеће није у процењену вредност урачунало путне трошкове за ангазоване извршиоце.

Предузеће није утврдило процењену вредност јавних набавки на основу процене укупних плаћања које ће платити понуђачу што није у складу са чланом 64. став 2. старог Закона о јавним набавкама односно чланом 30. став 1. новог Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.4. У три поступка јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности од 5,38 милиона динара, изјаву о непостојању сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку

1.4.1. У три поступка јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности од 5,38 милиона динара, изјаву о непостојању сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку.

У току 2020. године спроведене су јавне набавке услуге мобилне телефоније чија је процењена вредност 960 хиљада динара, горива за возила 1,1 милион динара и услуге агенцијског запошљавања 3,3 милиона динара, за које сви чланови комисије за јавну набавку нису потписали изјаву о непостојању сукоба интереса, што није у складу са чланом 54. став 10. Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним предузета је мера у поступку ревизије (Предузета мера у поступку ревизије број 1).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.5. Предузеће је евидентирало и извештавало о јавним набавкама у складу са Законом о јавним набавкама

1.5.1. Предузеће је евидентирало радње и акте током спровођења поступака јавних набавки. Предузеће је извештавало о поступцима јавних набавки, поступцима набавки и о закљученим уговорима у складу са Законом о јавним набавкама.

Предузеће је евидентирало податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона. За прва два квартала 2020. године, Предузеће је Управи за јавне набавке достављало извештаје о поступцима јавних набавки, док је након овог периода, на Порталу јавних набавки објавило податке о вредности и врстама у складу са одредбама новог Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.6. Предузеће је у 2020. и 2021. години извршило набавку радова, добара и услуга у укупном износу од 330,3 милиона динара у поступцима за које је прописано изузеће одредбама Закона о јавним набавкама

1.6.1. Предузеће је у току 2020. године извршило набавку радова, добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује укупне вредности 153,4 милиона динара, од од којих се највећи део односи на набавку природног гаса у вредности од 129,9 милиона динара.

У току 2021. године Предузеће је извршило набавку радова, добара и услуга поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује, а за које су прописана изузећа Законом о јавним набавкама у износу од 176,9 милиона, од којих се највећи део односи на набавку природног гаса у вредности од 156,7 милиона динара.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

1.7. Предузеће није вршило набавке радова добара и услуга без примене Закона о јавним набавкама, а за које није било прописано изузеће Законом о јавним набавкама у току 2020. и 2021. године

1.7.1. У току 2020. и 2021. године, Предузеће није вршило набавке добара, услуга и радова без примене Закона о јавним набавкама, а за које није било прописано изузеће Законом о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја

2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

2.1. Потраживања од купаца евидентирана су у складу са прописима

2.1.1. Потраживања од купаца у пословним књигама у износу од 35,98 милиона динара евидентирана су у складу са Законом о рачуноводству, Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и интерном регулативом Предузећа.

Пре састављања годишњих финансијских извештаја, Предузеће је усагласило промет и стање у аналитичкој евиденцији купаца са главном књигом.

Процену наплативости потраживања и исправку вредности потраживања од купаца извршило је у складу са чланом 23. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама

Предузеће је извршило усклађивање књиговодственог стања потраживања са пописаним стањем на дан 31. децембар 2021. године.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја

2.2. Предузеће је извршило усаглашавање са купцима и обелоданило у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину неусаглашена потраживања на начин који није у складу са Законом о рачуноводству

2.2.1. Предузеће није извршило усаглашавање и обелодањивање потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

Предузеће је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са датумом 30. септембар 2021. године. Наведени датум није прописан интерним актом Предузећа. Чланом 22. став 1. и 2. Закона о рачуноводству прописано је да се усаглашавање врши пре састављања финансијских извештаја (стања на 31. децембар су основ за билансе).

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину обелоданило је информације да је усаглашавање потраживања извршено са стањем на дан 30. септембар 2021. године слањем ИОС образаца (извода отворених ставки), да су неусаглашена потраживања безначајна и да се односе на предузетнике - физичка лица која су угасила фирму или су дуго у блокади, престали са радом или су променили адресу, а да су сва спорна потраживања утужена. Обелодањивање ових информација није у складу са чланом 22. став 4. Закона о рачуноводству, којим је регулисано да се у Напоменама обелодањује број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.3. Потраживања од купаца за услуге испоруке топлотне енергије формирана су по ценама утврђеним у складу са прописима

2.3.1. Предузеће приликом обављања делатности од општег интереса – испорука топлотне енергије примењује ценовнике услуга на које је оснивач дао сагласност.

Градско веће Града Сомбора је, Решењем број 38-17/2020-III од 30. децембра 2020. године, дало сагласност на предлог одлуке Надзорног одбора од 10. децембра 2020. године, којом су утврђене цене испоруке топлотне енергије које су биле у примени од 1. јануара 2021. године.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.4. Предузеће је вршило остале услуге без ценовника усвојеног од стране органа Предузећа

2.4.1. Предузеће није доставило одлуку директора или Надзорног органа о начину формирања цена осталих услуга.

У току 2021. године Предузеће је остварило приходе по основу одржавања инсталација централног грејања у износу 550 хиљада динара на основу цена за које не постоје одлуке надзорног одбора или директора. У поступку ревизије достављено је само објашњење како се формира цена ових услуга.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.5. Предузеће је у 2021. години фактурисало законску затезну камату на неблаговремене уплате доспелих потраживања

2.5.1. Предузеће је фактурисало законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, правних и физичких лица.

У 2021. години, Предузеће је обрачунало законску затезну камату у износу од 7,33 милиона динара. Обрачун је вршен по законској затезној камати од 9% на годишњем нивоу

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

2.6. Предузеће је предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима

2.6.1. Предузеће је предузимало мере наплате потраживања у складу са прописима

Предузеће је у току 2021. године послало 1.303 опомене својим дужницима. Од тог броја 1.290 опомена је послато физичким лицима, док је 13 послато правним лицима.

Предузеће је доставило 140 предлога за извршење јавним извршитељима чија је укупна вредност главног дуга 8,66 милиона динара. Од тог броја поднета су 137 предлога за извршење за физичка лица у износу од 8,35 милиона динара и три за правна лица у износу од 310 хиљада

динара.

Предузеће води 57 судских спорова у којима вредност дуга износи 5,25 милиона динара.

У току 2021. године закључило је 107 репрограма са физичким лицима у укупном износу од 8,02 милиона динара, којима се даје могућност плаћања на више месечних рата (6, 12, 18 и 24 рата).

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 4 овог извештаја.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на налаз у Прилогу 3 - Јавне набавке, 3.2. Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора, да је од 18 ревидираних поступака јавних набавки укупне процењене вредности у износу од 39,98 милиона динара и уговорене вредности у износу од 38,50 милиона динара, Предузеће закључило 10 уговора о јавној набавци у вредности од 20,60 милиона динара, при чему је у поступку јавне набавке достављена понуда једног понуђача.

Ово питање није утицало на наше закључке о правилности пословања Предузећа у делу који се односи на јавне набавке.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

1. Правилници из области рачуноводства и јавних набавки, документа која се односе на систем финансијског управљања и контроле, одлуке директора и друга интерна акта Предузећа у највећем броју не садрже деловодни број и датум доношења, већ само потпис директора који је оверен печатом, као и датум постављања и уклањања са огласне табле Предузећа. (Тачка 1.1. - Прилог 1)
2. У три поступка јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности од 5.384.150 динара, изјаву о непостојању сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку, што није у складу са чланом 54. став 10. Закона о јавним набавкама. (Тачка 3.2. - Прилог 3)
3. Предузеће је у току 2021. године вршило остале услуге без ценовника усвојеног од стране органа Предузећа. Цене услуга су формиране на основу смерница стручних служби Предузећа, узимајући у обзир делимично одредбе Тарифног система за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце. (Тачка 4.2. - Прилог 4)
4. Предузеће не поседује писану процедуру о мерама принудне наплате потраживања у случајевима када постоји ризик од застареле потраживања и није донело одлуку о висини дуговања купаца – физичких и правних лица која представља основ за почетак покретања мера наплате потраживања. (Тачка 4.4. - Прилог 4)

ПРИОРИТЕТ 2³

5. Предузеће није извршило ажурирање докумената који се односе на стратегију управљања ризицима у року од три године, односно није извршило процену и контролу потенцијалних догађаја и ситуација које могу утицати на остварење циљева, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени, како је уређено интерним актом - Стратегијом увођења, примене и развоја финансијског управљања и контроле ЈКП „Енергана“, Сомбор за период 2018-2021. године и чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору. (Тачка 1.1. - Прилог 1)
6. У поступку ревизије, за седам поступака јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12.317.131 динара, Предузеће није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке, што није у складу са чланом 64. став 3., а у вези са чланом 16. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама⁴, односно са чланом 29. став 1. у вези са чланом 41. став 1. Закона о јавним набавкама⁵. (Тачка 3.2. - Прилог 3)

---

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

⁵ „Службени гласник РС“ број 91/19

7. У шест поступка јавне набавке агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17.387.598 динара, Предузеће није на правилан начин утврдило процењену вредност јавних набавки зато што у процењену вредност јавних набавки није урачунало укупни плативи износ понуђачу односно није урачунало путне трошкове за ангажоване извршиоце, што није у складу са чланом 64. став 2. старог Закона о јавним набавкама односно чланом 30. став 1. новог Закона о јавним набавкама. (Тачка 3.2. - Прилог 3)
8. Предузеће није интерним актом уредило датум усаглашавања потраживања и обавеза, усаглашавање потраживања са дужницима није вршило пре састављања финансијских извештаја већ са датумом 30. септембар и у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину није обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, што није у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству. (Тачка 4.1. - Прилог 4)

ПРИОРИТЕТ 3⁶

9. Предузеће као корисник јавних средстава, није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору. (Тачка 1.2. - Прилог 1)

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се Предузећу да донесе писану процедуру којом ће уредити означавање и обезбедити хронолошко евидентирање интерних аката које се доносе у Предузећу (Прилог 1 – Препорука број 2)
2. Препоручује се органима Предузећа да писаном процедуром уреде начин формирања цена осталих услуга и донесу одлуку о ценама (ценовник осталих услуга) у складу са одредбама Тарифног система за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце. (Прилог 4 – Препорука број 7)
3. Препоручује се Предузећу да сачини процедуру којом би била уређена политика наплате потраживања од купаца, као и да обезбеди адекватан правни основ о висини дуговања који ће бити полазна основа за предузимање мера наплате, како би се отклонио ризик од застаревања потраживања. (Прилог 4 – Препорука број 8)

ПРИОРИТЕТ 2

4. Препоручује се Предузећу да изврши анализу и процену ризика у пословању и ажурира регистар и стратегију ризика у складу са чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору. (Прилог 1 - Препорука број 1)

---

⁶ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године

5. Препоручује се Предузећу да у писаној форми евидентира и документује све радње које врши у процесу истраживања односно испитивања тржишта у циљу утврђивања процењених вредности за сваку појединачну набавку. (Прилог 3 - Препорука број 4)
6. Препоручује се Предузећу да приликом одређивања процењене вредности у поступцима јавних набавки агенцијске услуге запошљавања, у процењену вредност појединачне набавке, урачуна и процењени износ путних трошкова лица која ће бити ангажована по спроведеном поступку јавне набавке. (Прилог 3 - Препорука број 5)
7. Препоручује се Предузећу да Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама утврди датум усаглашавања потраживања и обавеза, да поступи у складу са утврђеним датумом и у Напоменама уз финансијске извештаје обелодани податке прописане чланом 22. Закона о рачуноводству. (Прилог 4 - Препорука број 6)

ПРИОРИТЕТ 3

8. Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Прилог 1 - Препорука број 3)

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији⁷, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се односи,
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужно да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 2, 7 и 8 које је могуће отклонити у року од 90 дана, Јавно комунално

---

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон

предузеће „Енергана“, Сомбор обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 1, 4, 5 и 6 и које је могуће отклонити у року до годину дана, Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.
3. За налазе, односно неправилности за које је дата препорука под редним бројем 3 и које је могуће отклонити у року до три године, Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитост навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије биће поднет захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

29. август 2022. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2022. годину, Закључка о спровођењу ревизије број 400-85/2022-04/1 од 4. јануара 2022. године и Закључка о допуни закључка о спровођењу ревизије број 400-85/2022-04/11 од 28. марта 2022. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног комуналног предузећа „Енергана“, Сомбор у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца у 2021. години.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- од 1. јануара 2020. до 31. децембра 2021. године за јавне набавке и
- од 1. јануара до 31. децембра 2021. године за потраживања од купаца.

3. Информације о субјекту ревизије

Пуно пословно име: Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор

Скраћено пословно име: ЈКП „Енергана“, Сомбор

Седиште: Сомбор

Улица и број: Милете Протића 14

Матични број: 008143382

Порески идентификациони број - ПИБ: 101841213

Јавно комунално предузеће „Енергана“, Сомбор, (у даљем тексту ЈКП „Енергана“, Сомбор или Предузеће) основано је као самостално предузеће 1984. године. Настало је издвајањем једног погона из предузећа металне индустрије „Бане Секулић“, Сомбор.

Оснивач Предузећа је Град Сомбор. Скупштина града Сомбора донела је 9. новембра 2016. године Одлуку о промени оснивачког акта Јавног комуналног предузећа „Енергана“, Сомбор, број 023-96/2016-I, којом је извршила усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима⁸. Усклађивање пословног имена и седишта извршена је Одлуком оснивача, број 023-23/2017-I од 13. априла 2017. године.

Упис превођења у Регистар привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије извршен је Решењем БД 55016/2005 од 11. јула 2005. године.

ЈКП „Енергана“, Сомбор обавља комуналну делатност производње и дистрибуције топлотне енергије. Предузеће врши и одржавање примарне и секундарне топловодне мреже. Регистрована претежна делатност Предузећа је 35.30 - Снабдевање паром и климатизација.

Органи Предузећа су Надзорни одбор и директор.

Предузеће је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, за пословну 2021. годину, разврстано у мало правно лице.

---

⁸ „Службени гласник РС“, број 15/16

Просечан број запослених у току 2021. године био је 38. (у 2020. години 35).

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца извршене у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

Прописи који су коришћени у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области⁹,
- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области¹⁰,
- Закон о јавним предузећима¹¹,
- Закон о рачуноводству¹²,
- Закон о облигационим односима¹³,
- Закон о затезној камати¹⁴,
- Закон о извршењу и обезбеђењу¹⁵,
- Закон о заштити потрошача¹⁶ и
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

1. Да ли је планирање јавних набавки, спровођење и закључивање уговора извршено у складу са прописима?
2. Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
3. Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
4. Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
5. Да ли су потраживања од купаца евидентирана у складу са прописима?
6. Да ли су потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима?

---

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 91/19

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19

¹² „Службени гласник РС“, број 73/19

¹³ „Службени гласник СФРЈ“, број 27/98, 39/85,45/89-одлука УСЈ, ...“Службени гласник РС“ број 18/20

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 119/12

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 106/15,.....54/19

¹⁶ „Службени гласник РС“, број 62/14 и 44/18 – др.закон

7. Да ли је обрачуната законска затезна камата на доспела, а неизмирена дуговања?
8. Да ли се предузимају мере наплате потраживања у складу са прописима?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- анализу интерних аката Предузећа којима су уређени јавне набавке и потраживања од купаца;
- испитивање активности, одлука Предузећа у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца и
- интервјуисање одговорних лица.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Јавног комуналног предузећа „Енергана“, Сомбор, како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V ПРИЛОЗИ

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Према одредбама члана 80. Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

1.1. Финансијско управљање и контрола

У складу са чланом 81. Закона о буџетском систему¹⁷ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁸ прописана је обавеза Предузећа да успостави финансијско управљање и контролу.

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени. Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева.

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма.

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности.

Предузеће је 15. марта 2018. године закључило уговор о јавној набавци услуге – финансијско управљање и контрола са Бироом за консултантске услуге, Нови Сад. Уговором се испоручилац обавезао да ће у року од шест месеци од закључења уговора

---

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/2013 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

спроводити активности на увођењу система финансијског управљања и контроле, као и обуци запослених.

У циљу успостављања финансијског управљања и контроле Предузеће је предузело следеће активности:

- одлуком директора именовало руководиоца и члана радне групе, задужених за финансијско управљање и контролу, са навођењем задатака које је потребно да спроведу у периоду од јуна 2018. до јуна 2021. године;

- одлуком директора усвојило Стратегију увођења, примене и развоја финансијског управљања и контроле ЈКП „Енергана“, Сомбор за период 2018-2021. године. Стратегијом је предвиђено да ће се ажурирање вршити сваке три године и раније у случајевима значајније измене контролног окружења, а одговорност за доношење, усвајање и спровођење Стратегије је на директору ЈКП „Енергана“, Сомбор;

- одлуком директора усвојило Стратегију за управљање ризицима ЈКП „Енергана“, Сомбор за период 2018-2021. године, у којој су на општи начин објашњени: идентификовање и процена ризика, реаговање на ризике, праћење ризика, одговорност руководиоца и запослених и обука и комуникација између учесника у процесу управљања ризицима. Стратегија садржи обрасце за утврђивање, процену и евидентирање ризика који нису попуњени;

- донело акциони план за имплементацију стратегије финансијског управљања и контроле ЈКП „Енергана“, Сомбор за период 2018-2021. године;

- сачинило листу пословних процеса, идентификованих по организационим јединицама, са описом активности у оквиру сваког пословног процеса;

- сачинило мапе пословних процеса, у којима је за сваки пословни процес утврђен циљ, носилац, инпут, активности, резултат, основни ризици, веза са другим пословним процесима и ресурси за остваривање конкретног пословног процеса, шифре и назив пословног процеса и закони и прописи којима је регулисан пословни процес.

Директор је у периоду 2018. до 2020. године донео више одлука, упутстава, процедура и правилника којима се уређују одређене области пословања:

- Одлука о процедури завођења, тока кретања и књижења улазних фактура, број I-4075/18 од 29. октобра 2018. године

- Одлука о процедури којим се дефинише начин, рокови и сервисирање опреме за производњу топлотне енергије, као и процедура за отпочињање грејне сезоне, број I-4174/18 од 2. новембра 2018. године,

- Одлука о процедурама рада у благајни, број I-4175/18 од 2. новембра 2018. године,

- Одлуку о процедури читавања калориметара, замене, баждарења и пријема и излазак на интервенције, број I-4575/18 од 23. новембра 2018. године,

- Процедуре за истовар горива (мазута) на локацији котларнице Нике Максимовића, број I-783/19 од 25. фебруара 2019. године,

- Правилник о поступању са примљеним рачунима у ЈКП „Енергана“, Сомбор, заведен под бројем I-3295/20 од 26. октобра 2020. године.

Дана 30. марта 2022. године, Предузеће је доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021. годину Министарству финансија, Централној јединици за хармонизацију. У Годишњем извештају, констатовано је да ће у наредном периоду бити именован руководиоца и чланови радне групе за успостављање система финансијског управљања, донет нови акциони план са утврђеним задацима лица задужених за финансијско управљање и контролу, утврђени рокови за њихово извршење, донете листе и мапе пословних процеса.

Откривена неправилност:

Предузеће није извршило ажурирање докумената који се односе на стратегију управљања ризицима у року од три године, односно није извршило процену и контролу потенцијалних догађаја и ситуација које могу утицати на остварење циљева, обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени, како је уређено интерним актом - Стратегијом увођења, примене и развоја финансијског управљања и контроле ЈКП „Енергана“, Сомбор за период 2018-2021. године и чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору¹⁹.

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да изврши анализу и процену ризика у пословању и ажурира регистар и стратегију ризика у складу са интерним актом и чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљање и контроле у јавном сектору.

Правилником о организацији и систематизацији послова, број I-2289/20 од 23. јула 2020. године уређени су организација рада Предузећа, организациони делови, врста и опис послова, врста и степен стручне спреме и други посебни услови за рад на наведеним пословима.

Одлуком о организацији и систематизацији послова, број I-2288/20 од 23. јула 2020. године су наведени називи послова у Предузећу, број извршилаца, степен стручног образовања и коефицијент посла.

Измене Правилника и Одлуке о организацији и систематизацији послова извршене су 11. септембра 2020. године, 11. маја 2021. године и 20. октобра 2021. године.

За извршење послова из делатности Предузећа, а према сродности посла и технолошкој повезаности процеса рада, правилником о систематизацији утврђене су следеће организационе јединице:

- одељење Финансија са два одсека: одсек за односе са потрошачима и одсек набавки и магацина,
- одељење Општи послови и планирање,
- радна јединица Производња топлотне енергије,
- радна јединица Дистрибуција топлотне енергије и
- радна јединица Одржавање електро уређаја.

Процедура планирања јавних набавки, спровођење поступака јавних набавки и извршење уговора уређени су Правилником о ближем уређењу поступка јавне набавке у ЈКП „Енергана“, Сомбор од 29. октобра 2018. године и Правилником о ближем уређивању поступка јавних набавки, набавки на које се закон не примењује и набавки друштвених и других посебних услуга од 9. децембра 2021. године.

Активности на спречавању корупције у јавним набавкама Предузеће је уредило правилницима о јавним набавкама, пошто није било у обавези да донесе интерни план сходно члану 21. став 7. Закона о јавним набавкама²⁰.

---

¹⁹ „Службени гласник РС“, број 89/19

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 28. априла 2014. године, Предузеће је уредило организацију рачуноводственог система и интерне рачуноводствене контроле: пословне књиге и вођење пословних књига, вршење интерних рачуноводствених контролних поступака, лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање рачуноводствених исправа, кретање рачуноводствених исправа и рокове за њихово достављање за даљу обраду, пријем и контролу рачуноводствених исправа, рачуноводствени софтвер, финансијско пословање и рачуноводствене политике.

Откривена неправилност:

Правилници из области рачуноводства и јавних набавки, документа која се односе на систем финансијског управљања и контроле, одлуке директора и друга интерна акта Предузећа у највећем броју не садрже деловодни број и датум доношења, већ само потпис директора који је оверен печатом, као и датум постављања и уклањања са огласне табле Предузећа.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да донесе писану процедуру којом ће уредити означавање и обезбедити хронолошко евидентирање интерних аката које се доносе у Предузећу.

1.2. Интерна ревизија

Чланом 82. Закона о буџетском систему²¹ прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²² прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, регулисано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

---

²¹ „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21

²² „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

Откривена неправилност:

Предузеће као корисник јавних средстава, није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему и члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о организацији рада и систематизацији послова и радних задатака ЈКП „Енергана“, Сомбор којим је уређена унутрашња организација у Предузећу није систематизовано радно место интерни ревизор.

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије

Предузета мера број 1:

У току 2021. године, након отварања понуда, сви чланови комисије за јавну набавку или лице задужено за спровођење набавке у ситуацијама у којима се набавка спроводи без комисије, потписивали су изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Прилог 3 – Јавне набавке

Јавне набавке, које су предмет ревизије правилности пословања Предузећа регулисане су кроз два закона о јавним набавкама и то: Закон о јавним набавкама²³ који је важио до 1. јула 2020. године (у даљем тексту: стари закон) и Закон о јавним набавкама²⁴ који је у примени од 1. јула 2020. године (у даљем тексту: нови закон). Поред поменутих закона, област јавних набавки, уређена је и подзаконским актима из ове области, као и интерним актом Предузећа.

Предузеће је наручилац у смислу одредаба Закона о јавним набавкама, те је дужно да поступа у складу са одредбама Закона приликом планирања и спровођења набавки и извршавања закључених уговора о јавним набавкама.

3.1 Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама

Акт о систематизацији и организацији послова у Предузећу

Правилником о организацији и систематизацији послова у ЈКП „Енергана“ Сомбор од 23. јула 2020. године, одређено је да се послови јавних набавки у Предузећу обављају у оквиру Одељења заједничких служби, а обавља их сертификовани службеник за јавне набавке на радном месту под називом Референт за финансије.

Изменама и допунама Правилника од 11. септембра 2020. године, измењен је назив радног места на којем се обављају послови јавних набавки у Самостални референт за финансије и јавне набавке.

Дана 20. октобра 2021. године, донет је нови Правилник о организацији и систематизацији послова у Предузећу, којим је радно место у оквиру кога се врше послови јавних набавки - Самостални референт за финансије и јавне набавке, измештено у Одељење за финансије.

Интерни акт о јавним набавкама у Предузећу

Поступци јавних набавки у Предузећу, до 1. јула 2020. године, односно до ступања на снагу новог Закона о јавним набавкама, били су уређени Правилником о ближе уређивању поступка јавне набавке од 29. октобра 2018. године.

Интерни акт - Правилник ближе уређивању поступка јавних набавки, набавки на које се закон не примењује и набавки друштвених и других услуга који је усклађен са одредбама новог Закона о јавним набавкама, донет је 9. децембра 2021. године.

Из наведених чињеница произлази закључак да је Предузеће у периоду од 1. јула 2020. године до 9. децембра 2021. године, спроводило поступке јавних набавки без важећег интерног акта - правилника којим је ближе уређен поступак јавне набавке у Предузећу.

Актуелним Правилником од 9. децембра 2021. године, који је објављен на интернет страници Предузећа, уређен је поступак планирања јавних набавки, обавеза испитивања и истраживања тржишта, израда и поступак доношења плана јавних набавки, циљеви

---

²³ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

²⁴ „Службени гласник РС“, број 91/19

поступка јавних набавки, комуникација у пословима јавних набавки, фазе спровођења јавних набавки, овлашћења и одговорности у поступцима јавних набавки, начину обезбеђивања конкуренције, начину евидентирања радњи и аката и вођења евиденција о јавним набавкама, начин спровођења набавки на који се закон не примењује, начин праћења извршења уговора о јавним набавкама, као и питање контроле јавних набавки.

Интернет страница Предузећа

У поступку ревизије, приступом на интернет страницу Предузећа, утврђено је да недостају објаве позива за подношење понуда, као и конкурсне документације јавних набавки из 2020. године. Одговорна лица Предузећа доставила су образложење у коме се истиче да је нови сајт успостављен крајем септембра 2021. године и да је тада извршена промена хостинга сајта у циљу његове модернизације и побољшања перформанси. Том приликом дошло је до компромитовања и оштећења фајлова, односно објављених докумената, који се односе на јавне набавке из 2020. године. Уз образложење, достављени су и докази да су на старом сајту били објављени огласи о јавним набавкама.

План јавних набавки за 2020. годину

План јавних набавки за 2020. годину, донет је 30. децембра 2019. године, а објављен је на Порталу јавних набавки 8. јануара 2020. године што је у складу са чланом 51. став 3. Закона о јавним набавкама²⁵ којим је прописано да план јавних набавки, његове измене и допуне наручилац објављује на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана доношења.

У току 2020. године, извршена је једна измена Плана јавних набавки. Измена Плана извршена је 18. фебруара 2020. године, а објављена на Порталу јавних набавки 21. фебруара 2020. године што је у складу са роком из поменуте одредбе члана 51. став 3. Закона о јавним набавкама²⁶.

Предузеће је 1. јула 2020. године, у складу са чланом 239. став 2. Закона о јавним набавкама²⁷, извршило усклађивање Плана јавних набавки за 2020. годину.

План јавних набавки за 2021. годину

План јавних набавки за 2021. годину, донет је 29. децембра 2020. године, а објављен је на Порталу јавних набавки 2. јануара 2021. године у складу са чланом 88. став 3. Закона о јавним набавкама²⁸, којим је прописано да план набавки и све његове касније измене и допуне, наручилац објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

У току 2021. године, План јавних набавки за 2021. годину, мењан је два пута. Прва измена Плана јавних набавки усвојена је 7. маја 2021. године, а објављена је на Порталу јавних набавки 11. маја 2021. године, док је друга измена усвојена 22. јуна 2021. године, а објављена на Порталу јавних набавки 24. јуна 2021. године што је у складу са поменутом одредбом члана 88. став 3. Закона о јавним набавкама²⁹.

---

²⁵ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

²⁶ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

²⁷ „Службени гласник РС“ број 91/19

²⁸ „Службени гласник РС“ број 91/19

²⁹ „Службени гласник РС“ број 91/19

3.2 Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним набавкама

Табела број 1: Преглед спроведених поступака јавних набавки по годишњем плану јавних набавки за 2020. и 2021. годину

Врста поступка	Број спроведених поступака	Број обустављених поступака	Укупна процењена вредност		Број закључених уговора	Вредност закључених уговора без ПДВ-а
			До 1. јула 2020. године:	Од 1. јула 2020. године:		
Поступак јавне набавке мале вредности	9	3	34.426.271		11	12.783.077
Отворени поступак	2	0	10.065.760		3	3.158.633
Укупно за 2020. годину	11	3	/		14	15.941.710
Отворени поступак	19	0	48.122.522		21	28.990.785
Укупно за 2021. годину	19	0	48.122.522		21	28.990.785
Свега:	30	3	/		35	44.932.495

План јавних набавки за 2020. годину, усклађивање Плана са одредбама новог Закона и подаци о спровођењу поступака на основу Плана за 2020. годину

Планом јавних набавки за 2020. годину, планиране су јавне набавке у износу од 34.731.271 динара, од чега се на добра односи 8.273.000 динара, на услуге 15.358.271 динара и на радове 11.100.000 динара. У току 2020. године, извршена је једна измена Плана јавних набавки којом је износ планираних јавних набавки услуга смањен на 15.053.271 динара, тако да је вредност првобитног Плана јавних набавки смањена на 34.426.271 динара.

С обзиром на чињеницу да је нови Закон о јавним набавкама ступио на снагу 1. јула 2020. године Предузеће је истог дана, у складу са чланом 239. тог Закона, усвојило усклађену верзију Плана јавних набавки којом је планирана укупна вредност јавних набавки у износу од 10.065.760 динара.

На основу Плана јавних набавки од 30. децембра 2019. године и усклађене верзије Плана јавних набавки од 1. јула 2020. године Предузеће је закључило уговоре у вредности од 15.941.710 динара, од којих се на добра односи 5.397.600 динара, на услуге 7.455.110 динара, а на радове 3.089.000 динара.

План јавних набавки реализован је кроз девет поступака јавне набавке мале вредности и два отворена поступка. У току 2020. године обустављена су три поступка јавних набавки.

Графикон број 1. Графички приказ спроведених и обустављених поступака на основу Плана јавних набавки за 2020. годину

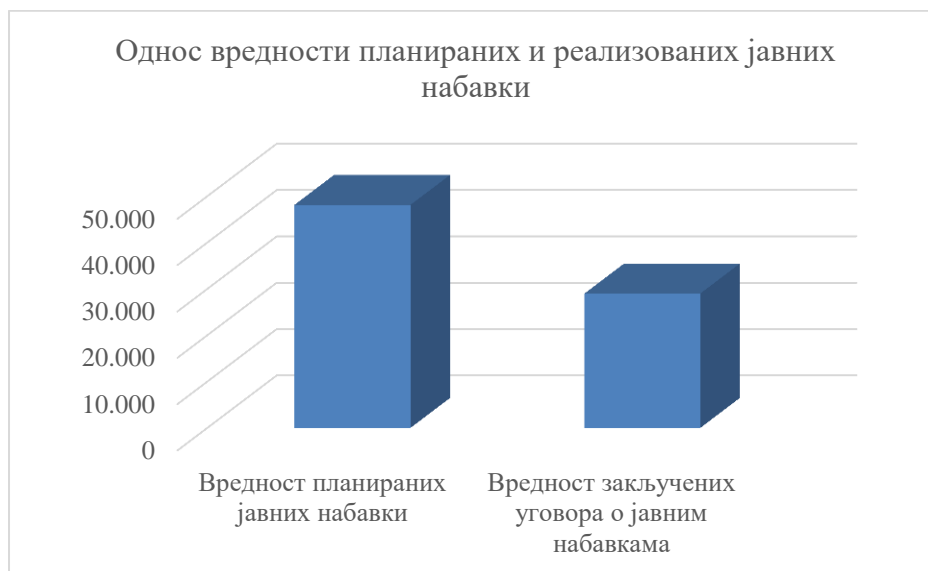
План јавних набавки за 2021. годину и подаци о спровођењу поступака на основу Плана за 2021. годину

Планом јавних набавки за 2021. годину, планиране су јавне набавке у износу од 37.490.257, од чега се на добра односи 11.080.000 динара, на услуге 8.650.000 динара, а на радове 17.760.000 динара.

У току 2021. године, План јавних набавки мењан је два пута, тако да је закључно са последњом изменом, укупна процењена вредност јавних набавки повећана на 48.122.522 динара, од чега се на добра односи 11.080.000 динара, на услуге 19.282.522 динара и на радове 17.760.000 динара.

У поступку ревизије, утврђено је да је Предузеће на основу Плана јавних набавки за 2021. годину закључило уговоре у вредности од 28.990.785 динара, што представља 60% планираних јавних набавки за 2021. годину. План јавних набавки за 2021. годину, реализован је кроз 19 отворених поступака.

Графикон број 2. Графички приказ односа вредности планираних и реализованих јавних набавки на основу Плана јавних набавки за 2021. годину (у хиљадама динара)

Поступком ревизије обухваћени су следећи поступци јавних набавки:

Табела број 2. Преглед ревидираних поступака јавних набавки из 2020. и 2021. године

-у динарима-

Р. бр.	Ознака ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ
1.	10/МВ/1.1.6./2020	Теретно возило на лизинг	3.000.000	ЈНМВ	1	„Видаковић" доо, Суботица и „ОТР Leasing Србија“ доо, Београд	25.6.2020.	2.646.490
2.	08/МВ/1.2.8./2020	Обезбеђење и чуварска служба	1.882.981	ЈНМВ	1	„Анаконда Security" доо, Сомбор	27.5.2020.	1.882.981
3.	04/МВ/1.3.1./2020	Земљани и грађевински радови	3.100.000	ЈНМВ	1	„Сомборелектро" доо, Сомбор	25.2.2020.	3.100.000
4.	11/МВ/1.2.1./2020	Сервис гасних горионика	1.000.000	ЈНМВ	1	„Weishaupt" доо, Београд	22.7.2020.	1.000.000
5.	05/МВ/1.2.4./2020	Мобилна телефонија	960.000	ЈНМВ	3	„Телеком Србија“ ад, Београд	19.3.2020.	960.000
6.	07/МВ/1.1.4./2020	Гориво за возила	1.100.000	ЈНМВ	1	„Кнез Петрол" доо, Батајница	27.4.2020.	1.100.000
7.	02/МВ/1.2.9./2020	Агенцијско запошљавање	Партија 1: 2.016.500	ЈНМВ	1 заједничка понуда	„G2 Falcon 2017" доо, Београд,	7.2.2020.	Партија 1: 2.016.500

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа
„Енергана“, Сомбор у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и
потраживања од купаца у 2021. години*

Р. бр.	Ознака ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ
			Партија 2: 1.307.650		1 заједничка понуда	носилац посла у заједничкој понуди са „Империјал плус“ доо, Сомбор		Партија 2: 1.307.650
8.	0005	Агенцијско запошљавање	Партија 1: 1.040.556	Отворени поступак	2	„G2 Falcon 2017“ доо, Београд	22.10.2020.	Партија 1: 1.040.556
			Партија 2: 1.293.204					Партија 2: 1.293.204
9.	0005	Земљани и грађевински радови	4.500.000	Отворени поступак	1	„Сомборелектро“ доо, Сомбор	25.02.2021.	4.500.000
10.	0001 1	Агенцијско запошљавање	2.214.634	Отворени поступак	2	„G2 Falcon 2017“ доо, Београд, носилац посла у заједничкој понуди са „Transly“ доо, Београд	8.03.2021.	1.083.731
11.	0001 1	Агенцијско запошљавање	1.130.903	Отворени поступак	2	„G2 Falcon 2017“ доо, Београд, носилац посла у заједничкој понуди са „Transly“ доо, Београд	6.05.2021.	1.130.903
12.	0001	Агенцијско запошљавање	1.054.771	Отворени поступак	2	„Визија 2019“ доо, Београд, носилац посла у заједничкој понуди са „G2 Falcon 2017“ доо, Београд	18.11.2021	1.054.771
13.	0003	Лака теретна возила П-1 Лако теретно возило Н-1	1.000.000	Отворени поступак	1	„Стојанов“ доо, Нови Сад	17.03.2021.	1.000.000
14.	0004	Горива за возила	1.000.000	Отворени поступак	2	„Кнез Петрол“ доо, Батајница	29.05.2021.	1.000.000
15.	0010	Замена вреловодних прикључака	2.050.000	Отворени поступак	1	„Сомборелектро“ доо, Сомбор	6.05.2021.	2.050.000
16.	0009 2	Предизолов	2.000.000	Отворени поступак	2	„Термовод“ доо	02.06.2021.	2.000.000

Р. бр.	Ознака ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Врста поступка	Број понуда	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Вредност уговора без ПДВ
		ане цеви		ни поступак		Сомбор		
17.	0098013	Резервни делови за гасне горионике	1.000.000	Отворени поступак	1	„Wishaupt“ доо, Београд	29.07.2021	1.000.000
18.	0017	Агенцијско запошљавање	7.329.380	Отворени поступак	2	“Transly” доо, Београд носилац посла у заједничкој понуди са „G2 Falcon 2017” доо, Београд,	4.08.2021	7.329.380
Укупно:			39.980.579	Укупно:				38.496.166

Поступком ревизије утврђене су следеће неправилности у вези са планирањем и спровођењем поступака јавних набавки:

1) Непостојање доказа о истраживању и испитивању тржишта - члан 64. став 3. у вези са чланом 16. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама³⁰ и члан 29. став 1. у вези са чланом 41. став 1. Закона о јавним набавкама³¹

Чланом 64. став 3. старог Закона о јавним набавкама³², прописано је да процењена вредност јавне набавке мора бити заснована на спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода, гаранције, одржавања и сл. и мора бити валидна у време покретања поступка. Чланом 16. став 1. тачка 1. овог Закона, прописано је да је наручилац дужан да евидентира све радње и акте током планирања, спровођења и извршења јавне набавке.

Чланом 29. став 1. новог Закона о јавним набавкама³³, прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка. Чланом 41. став 1. овог Закона прописано је да је Наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Откривена неправилност:

У поступку ревизије, за седам поступака јавне набавке укупне процењене и уговорене вредности у износу од 12.317.131 динара, Предузеће није приказало и доставило писане доказе о начину на који организационе јединице врше истраживање, односно испитивање

³⁰ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

³¹ „Службени гласник РС“ број 91/19

³² „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

³³ „Службени гласник РС“ број 91/19

тржишта ради утврђивања процењене вредности јавне набавке, што није у складу са чланом 64. став 3., а у вези са чланом 16. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама³⁴, односно са чланом 29. став 1. у вези са чланом 41. став 1. Закона о јавним набавкама³⁵.

Табела број 3. Приказ јавних набавки у којима нису достављени докази
о истраживању тржишта

-у динарима-

Р. бр.	Ознака јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Вредност уговора без ПДВ	Закон и члан закона који је прекршен
1.	08/МВ/1.2.8/2020	Обезбеђење и чуварска служба	1.882.981	1.882.981	чл. 64. ст. 1. у вези са чл. 16. ст 1. старог ЗЈН
2.	02/МВ/1.2.9/2020	Агенцијско запошљавање	3.324.150	3.324.150	чл. 64. ст. 1. у вези са чл. 16. ст 1. старог ЗЈН
3.	05/МВ/1.2.4/2020	Мобилна телефонија	960.000	960.000	чл. 64. ст. 1. у вези са чл. 16. ст 1. старог ЗЈН
4.	07/МВ/1.1.4/2020	Горива за возила	1.100.000	1.100.000	чл. 64. ст. 1. у вези са чл. 16. ст 1. старог ЗЈН
5.	0010	Замена вреловодних прикључака	2.050.000	2.050.000	чл. 29. ст. 1. у вези са чл. 41. ст. 1. новог ЗЈН
6.	0009 2	Предизоловане цеви	2.000.000	2.000.000	Чл. 29. ст. 1. у вези са чл. 41. ст. 1. новог ЗЈН
7.	0004	Гориво за возила	1.000.000	1.000.000	Чл. 29. ст. 1. у вези са чл. 41. ст. 1. новог ЗЈН
Укупно:			12.317.131	12.317.131	

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да у писаној форми евидентира и документује све радње које врши у процесу истраживања, односно испитивања тржишта, у циљу утврђивања процењених вредности за сваку појединачну набавку.

2) Неправилно утврђивање процењене вредности јавне набавке – члан 64. став Закона о јавним набавкама³⁶, односно члан 30. став 1. Закона о јавним набавкама³⁷

Чланом 64. став 2. старог Закона о јавним набавкама³⁸ прописано је да процењена вредност јавне набавке обухвата укупни плативи износ понуђачу.

Чланом 30. став 1. новог Закона о јавним набавкама³⁹ прописано је да се процењена вредност предмета јавне набавке исказује у динарима, без пореза на додату вредност, а обухвата процену укупних плаћања које ће извршити наручилац, укључујући све опције уговора и могуће продужење уговора, уколико је предвиђено у конкурсној документацији.

³⁴ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

³⁵ „Службени гласник РС“ број 91/19

³⁶ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

³⁷ „Службени гласник РС“ број 91/19

³⁸ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

³⁹ „Службени гласник РС“ број 91/19

Откривена неправилност:

У шест поступка јавне набавке агенцијског запошљавања укупне процењене вредности у износу од 17.387.598 динара, Предузеће није на правилан начин утврдило процењену вредност јавних набавки, зато што у процењену вредност јавних набавки, није урачунало путне трошкове за ангажоване извршиоце, што није у складу са чланом 64. став 2. Закона о јавним набавкама⁴⁰ односно чланом 30. став 1. Закона о јавним набавкама.⁴¹

У уговорима које је Предузеће закључило са добављачима у поступцима јавних набавки агенцијског запошљавања одређено је да је понуђач дужан да исплати ангажованим лицима 100% цене превозне карте у јавном саобраћају за одређени месец, али да ће понуђач те трошкове фактурисати наручиоцу на основу приложеног списка запослених са местом боравка и припадајућом документацијом. Из ове чињенице произлази закључак да путни трошкови ангажованих лица падају на терет наручиоца. Услед наведеног, Предузеће је било дужно да процењену вредност путних трошкова ангажованих лица урачуна у укупну процењену вредност јавне набавке.

Табела број 4. Приказ јавних набавки у којима процењена вредност јавне набавке није одређена на правилан начин

Р. бр.	Ознака јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност без ПДВ	Вредност уговора без ПДВ	Закон и члан Закона који је прекршен
1.	02/МВ/1.2.9/2020	Агенцијско запошљавање	Партија 1: 2.016.500	Партија 1: 2.016.500	Члан 64. став 2. старог ЗЈН
			Партија 2: 1.307.650	Партија 2: 1.307.650	
2.	0005	Агенцијско запошљавање	Партија 1: 1.040.556	Партија 1: 1.040.556	Члан 30. став 1. новог ЗЈН
			Партија 2: 1.293.204	Партија 2: 1.293.204	
3.	0001 1	Агенцијско запошљавање	2.214.634	1.083.731	Члан 30. став 1. новог ЗЈН
4.	0001 1	Агенцијско запошљавање	1.130.903	1.130.903	
5.	0001	Агенцијско запошљавање	1.054.771	1.054.771	
6.	0017	Агенцијско запошљавање	7.329.380	7.329.380	Члан 30. став 1. новог ЗЈН
Укупно:			17.387.598	16.256.695	

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да приликом одређивања процењене вредности у поступцима јавних набавки агенцијске услуге запошљавања, у процењену вредност појединачне набавке, урачуна и процењени износ путних трошкова лица која ће бити ангажована по спроведеном поступку јавне набавке.

⁴⁰ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

⁴¹ „Службени гласник РС“ број 91/19

3) Непотписивање изјаве о сукобу интереса - члан 54. став 10. Закона о јавним набавкама⁴²

Чланом 54 став 1. Закона о јавним набавкама прописано је да поступак јавне набавке спроводи комисија која се образује решењем наручиоца.

Чланом 54. став 10. истог Закона, између осталог, прописано је да након доношења решења, чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној набавци нису у сукобу интереса.

Откривена неправилност:

У три поступка јавне набавке из 2020. године, укупне процењене и уговорене вредности од 5.384.150 динара, изјаву о непостојању сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку, што није у складу са чланом 54. став 10. Закона о јавним набавкама.

Табела број 5. Приказ поступака јавних набавки у којима изјаву о одсуству сукоба интереса нису потписали сви чланови комисије за јавну набавку

Р. бр.	Ознака јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност без ПДВ	Вредност уговора без ПДВ
1	05/МВ/1.2.4/2020	Мобилна телефонија	960.000	960.000
2	07/МВ/1.1.4/2020	Гориво за возила	1.100.00	1.100.000
3	02/МВ/1.2.9/2020	Агенцијско запошљавање	3.324.150	3.324.150
Укупно:			5.384.150	5.384.150

Предузета мера у поступку ревизије број 1:

У току 2021. године, након отварања понуда, сви чланови комисије за јавну набавку или лице задужено за спровођење набавке у ситуацијама у којима се набавка спроводи без комисије су потписивали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

4) Број понуда у ревидираним поступцима

Од 18 ревидираних поступака јавних набавки укупне процењене вредности у износу од 39.980.579 динара и уговорене вредности од 38.496.166 динара, Предузеће је закључило 10 уговора о јавној набавци у вредности од 20.603.622 динара, при чему је у поступку јавне набавке достављена понуда једног понуђача.

3.3. Евидентирање и извештавање о набавкама

Предузеће је евидентирало податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о врсти јавних набавки које су изузете од примене Закона.

⁴² „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

За прва два квартала 2020. године, Предузеће је Управи за јавне набавке достављало извештаје о поступцима јавних набавки у складу са чланом 132. старог Закона о јавним набавкама који је важио до 1. јула 2020. године.

Након овог периода, Предузеће је у складу са чланом 181. став 4. новог Закона о јавним набавкама⁴³, на Порталу јавних набавки објавило збирне податке о вредности и врстама јавних набавки из члана 11.-21. Закона и то по сваком основу за изузеће посебно, као и податке о јавним набавкама из члана 27. став 1. Закона у вези са набавкама за 2020. и 2021. годину.

3.4. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује и испуњеност услова за изузеће од примене Закона

Предузеће је у току 2020. године извршило набавку радова, добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује, позивајући се на члан 39. став 2. и члан 122. став 1. тачка 4. Закона о јавним набавкама⁴⁴, односно на члан 12. став 1. тачка 7., затим члан 16. став 1. тачка 3. и члан 27. тачка 1. Закона о јавним набавкама⁴⁵ Укупно извршење по наведеним поступцима, према подацима добијеним од Предузећа износи 153.367.722 динара, од којих се највећи део односи на набавку природног гаса у вредности од 129.949.265 динара.

Предузеће је у току 2021. године извршило набавку радова, добара и услуга поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује, позивајући се на члан 12. став 1. тачка 7., члан 16. став 1. тачка 3., и члан 27. став 1. тачка 1. и 3. Закона о јавним набавкама⁴⁶. Укупно извршење по наведеним поступцима, према подацима добијеним од Предузећа износи 176.943.970 динара, од којих се највећи део односи на набавку природног гаса у вредности од 156.683.605 динара.

Поступком ревизије обухваћено је десет поступака набавки из 2020. и 2021. године на које се закон не примењује, укупне вредности од 11. 652.816 динара.

Табела број 6. Приказ ревидираних набавки добара и услуга на које се закон не примењује у 2020. и 2021. години

-у динарима-				
Редни број	Година набавке	Предмет набавке	Добављач	Вредност набавке
1	2020.	Предизоловане цеви - одржавање	„Термовод“ доо, Сомбор	490.000
2	2020.	Опрема за личну безбедност и заптиту	„Ласта“	490.000
3	2020.	Канцеларијски материјал	„Зома 021“ Нови Сад	365.110
4	2020	Сервис и оверавање топлотних мерила	„Вукас меринг“ доо, Батајница	220.000
5	2020.	Одржавање ватрогасних апарата и хидраната	„Спарк-Милић“ доо, Сомбор	170.000
Свега:				1.735.110

⁴³ „Службени гласник РС“ број 91/19

⁴⁴ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15

⁴⁵ „Службени гласник РС“ број 91/19

⁴⁶ „Службени гласник РС“ број 91/19

Редни број	Година набавке	Предмет набавке	Добављач	Вредност набавке
6	2021	Мазут	„Кнежевић Петрол“ доо, Београд	7.236.799
7	2021.	Резервни делови за циркулационе и диктир пумпе	„Еко инжењеринг“ доо, Нови Сад	800.000
8	2021.	Осигурање имовине и лица		771.000
9	2021.	Овердрафт кредит	„Аик Банка“ ад, Ниш	610.000
10	2021.	Циркулационе пумпе „Wilo“	„Термовод“ доо, Сомбор	490.000
Свега:				9.907.799
Укупно:				11.652.816

У поступку ревизије, у вези са поступцима набавки на које се Закон не примењује, укупне узорковане вредности 11.652.816 динара, Предузеће је приказало и доставило доказе да је обезбедило конкуренцију и да уговорена цена није већа од упоредиве тржишне цене, што је у складу са чланом 39. став 3. старог Закона о јавним набавкама односно са начелом обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације из члана 7. новог Закона о јавним набавкама.

3.5. Набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, за које није прописано изузеће и на које се закон не примењује

У току 2020. и 2021. године у Предузећу није извршена набавка добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће.

Прилог 4 – Потраживања од купаца

4.1. Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа

У складу са чланом 25. Закона о рачуноводству и чланом 1. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Предузеће је за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2021. године, применило Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Приликом састављања финансијских извештаја за 2021. годину, Предузеће је применило Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 28. априла 2014. године, који је донео Надзорни одбор Предузећа. Директор је 16. децембра 2021. године донео нови Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у којем је наведено да ће се примењивати на израду финансијских извештаја за 2022. годину.

Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје у износу од 156.842.709 динара највећим делом се односе на потраживања настала пружањем услуга производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом крајњих корисника: физичких лица (грађана), правних лица и предузетника.

ЈКП „Енергана“, Сомбор снабдева 4.150 корисника, 3.977 физичких лица и 173 правна лица. Дужина топловода је 12,7 км. Укупна грејна површина је 274.583,97 м².

Потраживања по основу продаје приказана су у табели:

Табела број 7. Потраживања по основу продаје

Назив	-у динарима- 31. децембар 2021. године
Потраживања по основу продаје	
Купци у земљи	156.842.709
Свега:	
Исправка вредности потраживања по основу продаје	(120.858.827)
Укупно:	35.983.882

Структура и стање потраживања по основу продаје односи се на:

Табела број 8. Структура потраживања по основу продаје

Назив	-у динарима- 31. децембар 2021. године
Потраживања по основу продаје	
Купци у земљи - физичка лица	120.606.960
Купци у земљи - правна лица	36.235.749
Свега:	156.842.709
Купци у земљи - физичка лица	(112.198.078)
Купци у земљи - правна лица	(8 660.749)
Исправка вредности потраживања по основу продаје	(120.858.827)
Укупно:	35.983.882

Евидентирање потраживања по излазним рачунима за комуналне услуге као и уплате купаца физичких лица, Предузеће врши у аналитичкој евиденцији купаца (помоћна књига купаца) на апликативном софтверу „Наплата“. Евидентирање потраживања и наплата од купаца правних лица врши се у апликацији „Финансијско књиговодство“ у оквиру главне књиге.

Потраживања по излазним рачунима се формирају након читавања које се врши првог у месецу за претходни месец, док се уплате кроз изводе и преко благајне евидентирају свакодневно. Уплата готовине се врши преко једне благајне која се налази у седишту Предузећа.

Табела број 9. Упоредни преглед аналитичке евиденције купаца („Наплата“) и главне књиге (Финансијско књиговодство)

-у динарима-

Опис	Аналитичка евиденција купаца		Главна књига		Разлика	
	Физичка лица	Правна лица	Физичка лица	Правна лица	Физичка лица	Правна лица
Салдо 31.12.2020. године	126.770.883	39.017.350	126.770.883	39.017.350	0	0
Почетни салдо 2021. године	126.770.883	39.017.350	126.770.883	39.017.350	0	0
Дуговни промет (задужења) у 2021. години	222.165.290	94.479.954	222.165.290	94.479.954	0	0
Потражни промет (уплате) у 2021. години	228.329.213	97.261.555	228.329.213	97.261.555	0	0
Салдо 31.12.2021. године	120.606.960	36.235.749	120.606.960	36.235.749	0	0

Почетни салдо потраживања од купаца на дан 1. јануар 2021. године усаглашен је са салдом на 31. децембар 2020. године и износи 126.770.883 динара за физичка лица и 39.017.350 динара за правна лица у складу са чланом 23. став 1. тачка 7) Закона о рачуноводству.

Предузеће је на дан 31. децембра 2021. године, пре састављања годишњих финансијских извештаја, усагласило промет и стање у синтетичкој и аналитичкој евиденцији купаца са главном књигом у складу са чланом 11. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Купци у земљи – физичка лица приказани су следећом табелом:

Табела број 10. Аналитички преглед купаца у земљи – физичка лица

Назив	31. децембар 2021. године
Физичко лице број 1	2.891.336
Физичко лице број 2	2.117.145
Физичко лице број 3	1.881.261
Физичко лице број 4	1.772.679
Физичко лице број 5	1.708.234
Физичко лице број 6	1.701.165
Физичко лице број 7	1.665.907
Физичко лице број 8	1.629.058
Физичко лице број 9	1.522.184
Физичко лице број 10	1.515.093
Физичко лице број 11	1.453.173
Физичко лице број 12	1.441.158
Физичко лице број 13	1.400.440
Свега:	22.698.833
Остали	97.908.127
Укупно:	120.606.960

Купци у земљи правна лица приказани су следећом табелом:

Табела број 11. Аналитички преглед купаца у земљи - правна лица

Назив	31. децембар 2021. године
Градска управа Град Сомбор	5.883.341
„ДП Борели“ у реструктуирању, Сомбор	4.674.307
Геронтолошки центар Сомбор	4.307.273
Основна школа „Аврам Мразовић“, Сомбор	1.961.920
Дом здравља „Др Ђорђе Лазић“, Сомбор	1.482.795
Основна школа „Доситеј Обрадовић“, Сомбор	1.318.263
Педагошки факултет Сомбор	1.202.871
Народно позориште Сомбор	1.189.013
„Беосан градња“ доо, Београд	1.163.497
Гимназија „Вељко Петровић“, Сомбор	939.352
“РК Sombor holding CO“ ad, Novi Sad	673.743
Министарство унутрашњих послова Републике Србије	599.300
Дом ученика средњих школа, Сомбор	548.207
ТП „Агросавез“ ад, Сомбор	501.352
Студенски центар, Сомбор	499.926
Свега:	26.945.159
Остали	9.290.590
Укупно:	36.235.749

Исправка вредности потраживања

Предузеће је процену вредности потраживања извршило у складу са чланом 23. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Према Правилнику, исправка вредности краткорочних потраживања и пласмана врши се на терет расхода периода за сва краткорочна потраживања и пласмане код којих је од рока за наплату прошло најмање 60 дана и чија је наплата неизвесна.

Исправка вредности потраживања од продаје исказана је следећом табелом:

Табела број 12. Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца

-у динарима-

Назив	Купци у земљи правна лица	Купци у земљи физичка лица	Износ
Стање 1. јануара 2021. године	18.250.865	106.518.483	124.769.348
Исправке у току године на терет резултата	173.412	11.654.773	11.828.186
Наплаћена исправљена потраживања	(9.763.529)	(5.975.178)	(15.738.707)
Стање 31. децембра 2021. године	8.660.748	112.198.078	120.858.827

Исправљена потраживања на 31. децембар 2021. године исказана су у износу од 120.858.827 динара, од чега износ потраживања до једне године износи 11.654.773 динара, а преко једне године 109.204.054 динара.

У 2021. години није донета одлука о директном отпису потраживања.

Попис потраживања

У складу са чланом 20. Закона о рачуноводству и чланом 11. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа, најмање једном годишње, стање имовине и обавеза у књиговодству усклађује се са стварним стањем које се утврђује пописом.

Комисија за попис обавеза и потраживања сачинила је Извештај о извршеном попису обавеза и потраживања Јавног комуналног предузећа „Енергана“ Сомбор са стањем на дан 31. децембар 2021. године.

Предузеће је извршило усклађивање књиговодственог стања потраживања са пописаним стањем на дан 31. децембар 2021. године. Увидом у пописне листе, разлика између пописаног стања и стања у књиговодственим евиденцијама није било.

Извештај о попису усвојио је Надзорни одбор Предузећа 27. јануара 2022. године.

Усаглашавање са дужницима

Према одредбама члана 11. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа, усклађивање финансијских пласмана и потраживања са дужницима, односно обавеза са повериоцима се врши најмање једном годишње, достављањем у писменом облику података о стању потраживања и обавеза на тај дан. Неусаглашена потраживања и обавезе се обелодањују у Финансијском извештају у укупном износу.

Чланом 22. Закона о рачуноводству, правна лица и предузетници су дужни да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом. Уколико састављају Напомене уз финансијске извештаје, дужни су да у том извештају у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама обелодане:

1) број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања и

2) број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза.

Предузеће је свим правним лицима и предузетницима, укупно 152, послало изводе отворених ставки у циљу усаглашавања потраживања на дан 30. септембар 2021. године. Укупан салдо потраживања од правних лица на 30. септембар 2021. године износио је 21.340.889 динара.

Табела број 13. Статус и број послатих извода отворених ставки (ИОС)

Назив	Број ИОС-а купаца	-у динарима-
		31. децембар 2021. године
Усаглашено	55	11.620.532
Неусаглашено	82	8.491.810
Утужено	15	1.228.547
Укупно:	152	21.340.889

Предузеће Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама није утврдило датум усаглашавања потраживања и обавеза и није одредбе Правилника ускладило са одредбама Закона о рачуноводству.

У Напоменама уз финансијске извештаје, Предузеће је обелоданило да је усаглашавање потраживања извршено са стањем на дан 30. септембар 2021. године слањем ИОС образаца (извода отворених ставки), да су неусаглашена потраживања безначајна и да се односе на предузетнике - физичка лица која су угасила фирму или су дуго у блокади, престали са радом или су променили адресу, а да су сва спорна потраживања утужена.

Откривена неправилност: Предузеће није интерним актом уредило датум усаглашавања потраживања и обавеза, усаглашавање потраживања са дужницима није вршило пре састављања финансијских извештаја већ са датумом 30. септембар и у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину није обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, што није у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама утврди датум усаглашавања потраживања и обавеза, да поступи у складу са утврђеним датумом и у Напоменама уз финансијске извештаје обелодане податке прописане чланом 22. Закона о рачуноводству.

Приходи од продаје

У пословним књигама Предузећа за 2021. годину, исказани су пословни приходи у укупном износу од 289.411.181 динара, који се односе на:

Табела број 14. Структура пословних прихода

Назив	-у динарима-	
	2021. година	2020. година
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	278.980.940	274.703.041
Приходи по основу условљених донација	10.430.241	10.430.241
Укупно:	289.411.181	285.133.282

Табела број 15. Структура пословних прихода

Назив	-у динарима-
	31. децембар 2021. године
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	
Приходи од испоруке топлотне енергије - правна лица	194.759.748
Приходи од испоруке топлотне енергије - физичка лица	83.668.122
Приходи од одржавања инсталација централног грејања	553.070
Свега:	278.980.940
Приходи по основу условљених донација	
Приходи од условљених донација буџета Града Сомбора	451.576
Приходи од условљених донација АП Војводине	167.895
Приходи од условљених донација фонд Војводине	4.618.691
Приходи од условљених донација KfW	1.914.010
Приходи од условљених донација Национални инвестициони план	2.418.299
Приходи од условљених донација Словачке	599.261
Приходи од условљених донација подстанице Национални инвестициони план	260.509
Свега:	10.430.241
Укупно:	289.411.181

Приходи од одржавања инсталација централног грејања у износу од 553.070 динара су остварени по основу фактурисања услуга правним лицима.

4.2. Примена ценовника

Предузеће обавља делатност у складу са Закон о енергетици⁴⁷, Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом⁴⁸ и Тарифним системом за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце, број 352-1195/2015-I од 24. новембра 2015. године, који је донела Скупштина Града Сомбора.

⁴⁷ „Службени гласник РС”, број 145/14

⁴⁸ „Службени лист Града Сомбора”, број 9/15

Одељење за комуналне делатности, имовинско-правне и стамбене послове градске управе Града Сомбора је Предузећу дана 23. јуна 2020. године издало лиценце за производњу, дистрибуцију и снабдевање топлотном енергијом.

Предлог одлуке о ценама за испоруку топлотне енергије даје Надзорни одбор Предузећа у складу са чланом 33. став 1. тачка 12) Одлуке о измени оснивачког акта ЈКП „Енергана“, Сомбор⁴⁹. Градско веће града Сомбора даје сагласност на исту.

Цена се састоји из два дела:

- износ дин/м² за фиксни део трошкова (прикључна снага) која се плаћа свих 12 месеци, независно од потрошње,
- износ дин/kWh регистроване потрошње у грејној сезони по мерној јединици, варијабилни трошак.

Надзорни одбор Предузећа је у току 2021. године донео два предлога Одлуке за издавање сагласности о промени цене испоруке топлотне енергије за грејну сезону 2020/2021 године и то:

1) Први Предлог Одлуке за издавање сагласности о промени цене испоруке топлотне енергије за грејну сезону 2020/2021 године од 8. децембра 2020. године којим су утврђене цене испоруке топлотне енергије које су у примени од 1. јануара 2021. године:

- у грејној сезони регистрована потрошња по мерној јединици износи 5,87 дин/kWh без обрачунаог ПДВ, а на коју се додаје ПДВ по Закону и
- током 12 месеци за фиксни део трошкова износи 34,53 дин/м² без обрачунаог ПДВ-а, а на коју се додаје ПДВ у складу са Законом.

Градско веће Града Сомбора је Решењем број 38-17/2020-III од 30. децембра 2020. године дало сагласност на Одлуку о промени образовања цене испоруке топлотне енергије које примењује ЈКП “Енергана” Сомбор за грејну сезону 2020/2021 године.

2) Други Предлог Одлуке за издавање сагласности о промени цене испоруке топлотне енергије за грејну сезону 2020/2021 године, које су у примени од 01. октобра 2021. године, донет 30. августа 2021. године:

- у грејној сезони регистрована потрошња по мерној јединици износи 5,06 дин/kWh без обрачунаог ПДВ-а, а на коју се додаје ПДВ по Закону,
- током 12 месеци за фиксни део трошкова износи 33,37 дин/м² без обрачунаог ПДВ-а, а на коју се додаје ПДВ у складу са Законом.

Градско веће Града Сомбора је Закључком број 06-259/2021-III од 10. децембра 2021. године констатовало да цене које су у примени од 1. јануара 2021. године остају на снази за грејну сезону 2021/2022 године.

Истим Закључком ЈКП “Енергана” Сомбор се обавезује да доставља месечни обрачун за испоручену топлотну енергију по истеку сваког месеца почев од децембра 2021. године све до завршетка грејне сезоне 2021/2022 године, како би се извршила накнада штете Предузећу која је настала као разлика између предложених и одобрених цена.

У погледу цена осталих услуга, Предузеће је фактурисало услуге одржавања инсталација централног грејања. У 2021. години, Предузеће је испоставило 15 фактура за

---

⁴⁹ „Службени лист Града Сомбора“, бр. 25/16 и 5/17

услуге одржавања инсталација централног грејања правним лицима у укупном износу од 553.070 динара.

Методологија утврђивања цена за остале услуге - „нестандардне услуге“ саставни је део акта Тарифни систем за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце из 2015. године. Према методологији, цена за ове услуге утврђује се на бази цене норматива за извођење услуге и цене радног сата извршилаца услуге. Цене радног сата одређују се на основу трошкова зарада из програма пословања и усклађује се са годишњим променама.

На основу писаног изјашњења стручних лица, цена за ове услуге је формирана на бази просечне нето цене радног часа свих запослених у 2009. години и утврђена у износу од 230,18 динара/KW инсталисане снаге корисника у категорији пословног простора.

Цене су формиране по смерницама стручне службе, а коначне одлуку о цени и одређивање приоритета у отклањању кварова била је у надлежности је директора.

Цена није била иста за све све кориснике јер су корисници који су у континуитету прихватили услугу остваривали право на попуст, док је са друге стране, корисницима који су по први пут прихватили услугу, иста фактурисана по цени на дан прихватања.

Откривена неправилност: У 2021. години, Предузеће је вршило остале услуге без ценовника усвојеног од стране органа Предузећа. Цене услуга су формиране на основу смерница стручних служби Предузећа, узимајући у обзир делимично одредбе Тарифног система за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце из 2015. године.

Препорука број 7: Препоручује се органима Предузећа да писаном процедуром уреде начин формирања цена осталих услуга и донесу одлуку о ценама (ценовник осталих услуга) у складу са одредбама Тарифног система за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце.

4.3. Обрачун законске затезне камате

Чланом 277. Закона о облигационим односима⁵⁰ прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом.

У члану 2. Закона о затезној камати⁵¹ регулисано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату на износ дуга до дана исплате и то по стопи утврђеној овим законом, док у члану 3. истог Закона, прописано је да стопа затезне камате, на износ дуга који гласи на динаре, утврђује се на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије од 1% увећане за осам процентних поена.

Предузеће редовно фактурише законску затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, правних и физичких лица.

У 2021. години укупно је обрачуната законска затезна камата у износу од 7.332.971 динара. Обрачун је вршен по законској затезној камати од 9% на годишњем нивоу.

---

⁵⁰ „Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93 и „Службени лист СЦГ“, бр. 1/03 – Уставна повеља)

⁵¹ „Службени гласник РС“, број 119/12

4.4. Предузимање мера наплате потраживања

Рекламације потрошача

У Предузећу су успостављене процедуре у вези рекламација потрошача у складу са одредбама Закона о заштити потрошача⁵²

Предузеће је уредило поступак и начин решавања по рекламацијама корисника услуга (потрошача), као и друга питања од значаја за заштиту потрошача. Обавештење о месту и начину пријаве и надлежном лицу је истакнуто на улазу у пословне просторије и на интернет страни Предузећа. Пријава квара и рекламације које се односе на квалитет грејања, наплату услуге, однос запослених према корисницима може се поднети на више начина: директно у пословној згради Предузећа, електронским путем слањем e-mail, путем бесплатне телефонске линије од 0.00 до 24.00 часа и путем поште на адресу Предузећа.

На интернет страни Предузећа потрошачи могу да се информишу на који начин и како могу изјавити рекламацију. Потрошачи могу пријавити квар или рекламацију тако што ће попунити формулар који је на сајту Предузећа или позвати број дежурне службе. Након пријема рекламације, Предузеће издаје потврду о пријему рекламације кориснику услуга. Предузеће, у року од осам дана од дана пријема рекламације, одговара потрошачу на изјављену рекламацију.

На основу члана 82. Закона о заштити потрошача, директор Предузећа је дана 27. децембра 2021. године донео Одлуку о именовану саветодавног тела. За чланове саветодавног тела именована су три члана из редова запослених. За представника Удружења за заштиту потрошача Војводине (УЗПВ) у Комисији за рекламације и саветодавном телу Предузећа, именован је правни саветник који има за дужност да у раду наведених тела заступа права и интересе потрошача и да у свему поступа у складу са Законом о заштити потрошача и Статутом Удружења за заштиту потрошача Војводине.

Директор је 27. децембра 2021. године именован Комисију за решавање рекламација потрошача у чијем саставу је шест чланова.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће у току 2020. и 2021. године није примило ни једну рекламацију потрошача.

Предузимање мера у наплати потраживања

Питање утуживања дужника и предузимање мера принудне наплате по основу неплаћених рачуна за грејање регулисано је:

- Законом о комуналним делатностима (члан 23.),
- Законом о облигационим односима (члан 17. и 262.),
- Законом о извршењу и обезбеђењу (члан 392. и 393.) и
- Законом о енергетици (члан 304.).

Застарелост потраживања прописана је Законом о облигационим односима и то:

- чланом 374. став 1. да међусобна потраживања правних лица из уговора у промету робе и услуга као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима, застаревају за три године и

---

⁵² „Службени гласник РС“, бр. 62/14, 6/16 - др. закон и 44/18 - др. закон

- чланом 378. став 1 тачка 1 је да се једногодишњи рок застарелости односи на потраживање накнаде за испоручену електричну и топлотну енергију, плин, воду, за димничарске услуге и за одржавање чистоће, кад је испорука односно услуга извршена за потребе домаћинства

У Предузећу, послови предузимања мера у наплати потраживања прописани су Процедуром за наплату потраживања коју спроводи Заједничка служба Предузећа. Процедуром су уређени поступци за израду и достављање опомена дужницима по основу неизмирених обавеза.

Предузеће је у току 2021. године послало 1.303 опомене својим дужницима. Од тог броја 1.290 опомена је послато физичким лицима, док је 13 послато правним лицима.

Предузеће једном годишње врши утужење својих потраживања путем јавних извршитеља. Поступак утужења се покреће након завршетка грејне сезоне и формира се списак дужника са којима су закључени уговори о репрограмима и без закључених уговора о репрограмима. Предлози за извршење достављају се Привредној комори која врши прераспделу предмета по јавним извршитељима. С обзиром да се сваке године достављају предлози за извршење дуга који није плаћен у тој години, постоје корисници са више извршења (неки имају и до десет извршења) која су распоређена код више јавних извршитеља који не обједињују предмете по истом кориснику.

Према објашњењу одговорних лица у Предузећу, не постоји писани документ у којем је утврђена горња граница дуга за покретање поступка принудне наплате потраживања, већ на основу усменог налога Директора утужују се сви дужници са дугом који прелази износ од 15.000 динара.

Предузеће је доставило 140 предлога за извршење јавним извршитељима чија је укупна вредност главног дуга 8.662.185 динара. Од тог броја поднета су 137 предлога за извршење за физичка лица у износу од 8.347.902 динара и три за правна лица у износу од 314.283 динара.

Табела број 16. Преглед потраживања датих на извршење у 2021. години

Структура	2021. година	2020. година
Укупно главни дуг	8.662.185	8.172.947
Трошкови извршитеља	1.019.925	936.347
Ненаплаћено	6.662.494	5.341.780
Наплаћено	1.583.214	2.744.379
Одбијено	416.477	86.788
Обустављено	0	462.315
Укупан дуг на 31. децембар 2021. године	156.842.709	165.788.233

Откривена неправилност:

Предузеће поседује процедуре за слање опомена и закључење уговора о репрограму, али не поседује писану процедуру о мерама принудне наплате потраживања у случајевима када постоји ризик од застареле потраживања. Предузеће није донело одлуку о висини дуговања купаца – физичких и правних лица која представља основ за почетак покретања мера наплате потраживања.

Препорука број 8: Препоручује Предузећу да сачини процедуру којом би била уређена политика наплате потраживања од купаца, као и да обезбеди адекватан правни основ о висини дуговања који ће бити полазна основа за предузимање мера наплате, како би се отклонио ризик од застаревања потраживања.

Уговори о измирењу дуга на рате - репрограми

Надзорни одбор Предузећа усвојио је 20. августа 2015. године Одлуку о условима за измирење дуговања за испоручену топлотну енергију. Одлуком су одобрени услови за измирење дуговања у зависности од висине дуга и дужине рока за отплату

Предузеће је у току 2021. године закључило 107 уговора о репрограму дуга са физичким лицима у укупном износу од 8.019.576 динара. Дужницима је дата могућност плаћања дуга на више месечних рата - 6, 12, 18 и 24 рата. У току 2020. године било је закључено 118 уговора о репрограму дуга у којима је укупна висина дуга износила 5.125.298 динара.

Закључивање репрограма се врши у складу са Процедуром за закључивање споразума о измирењу дуга на рате, којом је регулисан начин подношења захтева од стране дужника, провера стања доспелог дуга, упознавање дужника са условима за закључење споразума и закључење споразума. Уколико дужник не измири две рате и након достављене опомене, покреће се поступак принудне наплате.

Директан отпис и застарела потраживања

Предузеће током 2021. године, као и приликом годишњег пописа имовине и обавеза није вршило директан отпис потраживања од купаца. У 2020. години, директан отпис потраживања извршен је у износу од 277.755 динара.

Чланом 23. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама регулисано је да отпис краткорочних потраживања код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши индиректним отписивањем, када је немогућност наплате извесна и документована, отпис се у целини или делимично врши директним отписивањем.

Вероватноћа немогућности наплате утврђује се у сваком конкретном случају на основу документованих разлога (стечај, односно ликвидација дужника, презадуженост, отуђење имовине, принудно и ванпарнично поравнање, застарелост, судско решење, акт управног органа и др.).

Према пословним књигама Предузећа, на дан 31. децембар 2021. године, потраживања од купаца износе 156.842.709 динара.

У поступку ревизије, дати су спискови купаца са дуговањима за које су дати предлози на утужење јавним извршитељима у периоду од 2012. године закључно са 31. децембром 2021. године.

Табела број 17. Укупна утужења по годинама

Година	-у динарима- износ утужења
2012	9.062.654
2013	25.214.654
2014	36.040.675

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа
„Енергана“, Сомбор у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и
потраживања од купаца у 2021. години*

Година	износ утужења
2015	7.945.096
2016	37.042.531
2017	15.170.179
2018	10.239.385
2019	8.662.086
2020	8.172.947
2021	8.662.185

Осим дуговања купаца која су дата на извршење, према достављеним подацима правне службе, Предузеће на 31. децембар 2021. године, води 57 судских спорова у којима вредност дуга износи 5.250.431 динар.

До 2021. године, Предузеће у пословним књигама није имало успостављену аналитику спорних потраживања у којој би пратило наплату ових потраживања. Почев од 2021. године, издвојена су потраживања која су у поступку извршења и судском поступку и за које се прати наплата, директно на рачун Предузећа или посредно путем јавних извршитеља.